



Chci, ale nemohu, protože nerozumím

Popisovaná aktivita je součástí semináře pro učitele a školské manažery všech typů a stupňů škol, které vzdělávají žáky přicházející z různého kulturního prostředí a disponující rozdílnou úrovní českého jazyka. V rámci této aktivity získají účastníci přímou osobní zkušenost se situací, kdy chtějí splnit úkol (tj. v konkrétní situaci zadání určitého úkolu), snaží se ze všech sil úkol splnit, ale nemohou, protože nerozumí stanoveným pravidlům (tj. v konkrétní situaci nerozumí pokynům učitele, formálním ani neformálním pravidlům třídního kolektivu, školního řádu apod.)

Cíle:

- ✓ zprostředkovat účastníkům pocit vlastní neúspěšnosti při snaze splnit úkol v situaci, kdy každý ve skupině chápe různě předem daná pravidla a přitom je nucen chápat pravidla stejně, jako úspěšní kolegové, aby splnil úkol
- ✓ uvědomit si, že neúspěšné plnění úkolu neznamena neschopnost jedince, ale nedorozumění při různém chápání pravidel ve třídě, potažmo ve společnosti
- ✓ rozvíjet schopnost empatie a porozumět způsobu myšlení, chápání a prožívání představitelů různých kultur

Lekce je koncipována na  40 minut

Pomůcky:

- ☐ počet židlí uspořádaných do kruhu podle počtu účastníků včetně lektora
- ☐ flipchart
- ☐ fixy

POSTUP:

1.

PRVNÍ ČÁST

→ Uspořádejte židle uprostřed místnosti do kruhu (počet židlí odpovídá počtu účastníků včetně lektora).

→ Sedněte si do kruhu spolu s účastníky a zadejte následující instrukci:

- Cílem naší hry je dostat se z kruhu ven, tj. odsednutím si i se židlí mimo okruh našich židlí
- Opustit uzavřený okruh lidí mohou účastníci pouze na přímý pokyn lektora „VEN“
- Nikdo kromě lektora nesmí v průběhu celé hry mluvit s ostatními ani se s nimi domlouvat gestikulací

→ Lektor zahajuje hru vyřčením jednoho slova.

Ostatní účastníci ve směru lektorovy pravice jeden po druhém vyslovují libovolné slovo (pouze jedno) a čekají, zda je lektor vypustí z kruhu povel „VEN“.

- Pouze lektor zná pravidlo, kterým se účastníci z kruhu „osvobodí“
- První „osvobození“ se osvobodí náhodou, další se snaží přijít na pravidlo hry, které je osvobodí



- Zahajte hru slovom TOLERANCE a mlčky vyzvete osobu po vaší pravici, aby pokračovala ve hře
 - Sledujte začáteční písmena každého slova
 - Zadejte pokyn „VEN“ tomu, kdo vysloví slovo libovolného slovního druhu začínající na další písmeno v abecedě po T, tedy U. Další „osvobozený“ na řadě bude se slovem začínajícím na V, Z, Ž, A, B, C, Č, D, E, F.....
- Hra probíhá 10 – 15 minut
- Po uplynutí času vyzvete úspěšné hráče, aby prozradili pravidlo hry
- Povídejte si s úspěšnými i neúspěšnými účastníky, jak se cítili v průběhu hry, zejména když mohli opustit kruh, a nebo naopak stále a stále nebyli úspěšní
- Zhodnoťte aktivitu – nehodnoťme u svých žáků/studentů samotný výkon, zajímejme se nejen o to, zda rozumí, ale jak rozumí zadání, popř. formálním i neformálním pravidlům třídy/školy

2.

DRUHÁ ČÁST

- Upravte uskupení židlí do původní polohy před zahájením aktivity
- Rozdělte flip na 2 poloviny a nadepište každou polovinu slovy Formální pravidla a Neformální pravidla
- Vysvětlíte účastníkům, že formou brainstormingu budete jako lektor zaznamenávat na flip možné problémy dětí cizinců a žadatelů o azyl při rozdílném chápání formálních/neformálních pravidel v českých školách
- Zapište jako první do kolonky Formální pravidla „cvičební úbor na TV“ a do kolonky Neformální pravidla „oslovování učitelů“
- Umožněte účastníkům krátkou diskusi o povinném cvičebním úboru např. pro muslimské žákyně a o různých způsobech oslovování učitele v různých zemích
- Vyzvete účastníky, aby sami doplňovali další nápady na flip
- Po 10 minutách zhodnoťte výsledky na flipu – povídejte si s účastníky, jakým problémům zaznamenaným na flipu lze eventuálně předejít



Tipy :

- Tato aktivita se dá dobře uplatnit i při tématu genderu, kdy ve smíšené skupině stanovíte odlišná pravidla zvlášť pro muže a zvlášť pro ženy tak, aby účastníci aktivity museli v průběhu hry odhalit, že každé pohlaví má své zvláštní pravidlo, přičemž pro úspěšné vyřešení „úkolů“ je třeba zamyslet se nad odhadnutím pravidla z obou gender perspektiv.

Autor:

Zdeňka Mašková